

„*Kūtī Dāvīda pilsētā, Jēzus silītē dus...*”
Svētvakarā, 2004. gadā

Kad tu pēdējo reizi biji kūtī? Cilvēkiem mūsu apstākļos ir tiešām jāsniedzas tālu atmiņā, lai atcerētos pēdējo reizi, kad esam bijuši īstā kūtī, kur ikdienas dzīvo govīs, citi lauku lopī. Ir daži mūsu draudzes locekļi, kuri arvien strādā lauksaimniecībā, un kuriem ir kūtis saviem sētas dzīvniekiem. Un varbūt viens vai otrs no jums ir iebridis kūtī, kad apciemojat Latvijas radus, kuri ir lauksaimnieki.

Bet mēs citi parasti nepavadām laiku kūtī – nu, vismaz ne labprātīgi! Jo kūtis ir netīras, reizēm diezgan smirdīgas vietas.

Kad domājam par šo pazīstamo Kristus piedzimšanas stāstu, parasti romantizējam Jēzus piedzimšanas kūtī. Mēs esam pieraduši redzēt skaistu kūtiņu, kā tā tiek attēlota Ziemsvētku kartītēs un gleznās. Tur viss ir tādā idealizētā kārtībā – lopu kūts ne kā tā bija, bet kādai tai vajadzētu būt!

Apskataties kādu „kūtiņas” skatu – tur nav ne salmiņš nevietā, viss ir tik kārtīgs, tik skaisti salikts, ka varam domāt, ka šī vieta nav nemaz slikta, nav nemaz tik primitīva un nabadzīga!

Varbūt arvien domājam, ka tā arī bija – jo ir gan grūti iedomāties, ka Dieva majestāte un godība, Viņa brīnums un svētums parādītos tādā netīrā un smirdīgā vietā kā lopu kūtī! Mums arvien ir vieglāk iedomāties, ka ja viss ir noticis tā, ka Lūka mums apraksta, tad tas vismaz notika tīrā un ērtā vietā!

Tas ir arī ko Gudrie vīri domāja, Mateja evaņģēlija pazīstamā stāstā. Kad viņi nāca meklēt jaunuzimēto ķēniņu, kura zvaigzņi tie bija redzējuši, viņi vispirms iegriezās ķēniņa *pilī* - jo, loģiski, kur citur meklēt tādu nozīmīgu notikumu!

Un kad viņi atrada Jēzus bērniņu, tad, man liekas kad viņiem bija kūti jāieiet, viņi savus greznos apģērbus sargāja no netīruma, un uzmanīgi izvēlējās vietu, kur nomesties ceļos, kad godināja mazo Jēzus bērniņu! Nebija gluži tas, ko tie bija sagaidījuši.

Vecos laikos daudzās mājās bija „lielā istaba” – tagad varbūt „dzīvojamā istaba” – kurā nedz bērni nedz suns vai kaķi nedrīkstēja iet, un kuru tikai lietoja, kad bija sevišķi viesi. Citus – tuvākus draugus – uzņēma mājas nozīmīgākā istabā – virtuvē.

Kad dziedam - tā arī gribam „saņemt Jēzu” savās mājās – kā piemēram iemīļotā dziesmā „Katru gad’ no jauna,” kad dziedam ... „nāk Viņš katrā mājā savā godībā...”, tad tas izsaka šo pašu ideju: mēs saņemam Jēzu savās mājās, bet tikai kā goda viesi, ne, kā varētu teikt, tuvāku draugu vai vienu no ģimenes.

Man ir aizdomas, ka visumā tāda ir mūsu pieeja ticībai: to atļaut ienākt mūsu dzīvē, bet tikai, ja varam to ieturēt mūsu veidotā un kontrolētā vidē – līdzīgu ļoti rūpīgi „designer” dekorā greznotā dzīvojamā istabā, kurā gan tikai godāti viesi tiek uzņemti, bet kura nekādā ziņā nav salīdzināma ar citu istabu informalitāti, vai pat nekārtību.

Varbūt mēs tiešām vēlamies, ka visa mūsu dzīve būtu tik kārtīga, tik rūpīgi iekārtota, ...tik perfekta! Mēs visi ļoti daudz enerģijas, laika un līdzekļu ieliekam cenšoties mūsu dzīvi darīt perfektu. Vispopulārākās televīzijas programmas tagad ir tā sauktās „make-over” programmas, kurās māja, vai cilvēks pats, tiek pilnīgi pārtaisīts – jaunas mēbeles, jauna krāsa, ...jauns deguns, jaunas drēbes! Viss, lai darītu sevi, savu māju un līdz ar to visu dzīvi – perfektu!

Un tiem, kuri grib savu māju – un visu citu perfekti iekārtot un greznot – ļaujiet man jums atgādināt vienu ļoti nozīmīgu faktu, kuŗu varbūt neesat ievērojuši: *Martha Stewart ir tagad cietumā!*

Par spīti visiem mūsu centieniem māju un dzīvi darīt perfektu un pēc kāda „designer” modes, dzīve ir nekārtīga, pat netīra un reizēm smirdīga...kā īsta lopu kūts.

Es šaubos vai cilvēku dzīve ir pat domāta būt tīra un glīta. Tik daudz, ko darām un tik daudz ko piedzīvojam dzīvē nav iespējams darīt pilnīgi *tīru un glītu*. Dzīve ir parasti *pie*-dzīvota nepilnībā un neskaidrībā, kurā ir daudz netīruma, daudz nekārtības un daudz kas pilnīgi smird.

Mūsu personīgā dzīvē to viegli redzam: cilvēku attiecības nav vienmēr perfektas un ir patiesi ļoti sarežģītas un reizēm sāpīgas – laulības izšķīst, bērni saskaitās ar vecākiem, un mazi morāles kompromisi ikdienas sadzīvē sakrājas un dara dzīvi viltīgu un nepatiesu. Darbā reizēm jādara nepatīkamais un ētiski apšaubāmais, jo tas ir „company policy”, un taisnība kļūst par ļoti elastisku konceptu, kuru izstiepām, līdz tai vairs nav nozīmes.

Un mūsu sabiedrība un baznīca arī ir konfrontēta ar jautājumiem, kuriem nav skaidras atbildes, un kuru pilnīgi pretējiem argumentiem var atrast attaisnojumu Bībelē. Tā jautājumi par abortu, homoseksualitāti, attiecībām ar svešautiešiem un citām reliģijām šajā zemē, un daudzi citi jautājumi par taisnību un tiesu multikulturālā sabiedrībā – visas tās ir problēmas kuras ir *nekārtīgas* – kurām nav vieglas atbildes un kuras nav glīti atrisināmas ar kādu vienkāršu Bībeles panta citējumu.

Tā ir mūsu sabiedrības dzīves *kūts* – kur atrodam ne glītus un tīrus jautājumus, bet nekārtīgus, nekoptus, nepatīkamus.

Ja gribam mūsu personīgās dzīves un sabiedrības problēmas uzrunāt tādā vienkāršotā un „cliche” veidā, tad darām dzīvi mākslīgu un falšu.

Un, ja ticam ka Dievs ir ienācis cilvēku dzīvēs Jēzus personā, tad viņš ienāca mūsu īstajā dzīvē, ne kādā izfantazētā modes versijā.

Tāpēc Jēzus piedzimšana kūtī ir tik piemērota zīme par Dieva piedalīšanos mūsu cilvēcīguma piedzīvojumā. Tā saka, ka Dievs nav ierobežojams mūsu dzīves patīkamākām un glītām daļām, bet ir klāt mūsu dzīves netīrās un neapkoptās vietās.

Mūsu dzīvē tas nozīmē, ka dzīves Dieva piešķirtais svētums nav atrodams tikai *perfektā dzīvē*, bet arī tur, kur ir mūsu sāpes, mūsu neveiksmes, mūsu vājības un dumjība ---tieši tajā *dzīves kūtī*. Nav sasāpinātu attiecību, nav sēru, nav ētiku neskaidrības, nav nekāda „business deal” vai citas mūsu dzīves daļas, kurā nebūtu tagad vietas, kur Dieva svētums nevarētu ienākt un mūs mierināt, vadīt, un stiprināt.

Tā arī ar mūsu sabiedrības jautājumiem. Tie nav viegli atbildami. Taisnīga un godīga sabiedrība ir tieši kā kūtis – tur ir vienmēr kāda nekārtība, vienmēr kādi netīrumi, kas prasās pēc kopšanas. Un tieši tur, Jēzū atklātā Dieva taisnība, cilvēku cieņa, un humanitātes pilnība ir ienākusi. Tieši šādā neapkoptībā un netīrumā.

Ja mēs meklējam ticības nozīmi *tikai* mūsu dzīves skaistākās vietās, ja meklējam ticības atbildi tikai visvienkāršākā atbildē, tad maldāmies - tik pat daudz kā Gudrie vīri, kad tie meklēja Dieva svētuma pierādījumu kādā greznā pilī.

Nē. Šī senā brīnumaina stāsta nozīme mums atgādina, ka Dieva svētums ir ienācis mūsu īstajā dzīvē – un ka viņam mūsu dzīves nekārtība nav atbaidinājums, bet drīzāk vieta, kurā viņš atklās savas klātienas atbrīvojošo un dziedinošo spēku.

Kūtī Dāvida pilsētā, Jēzus silītē dus. Paldies Dievam!
Āmen.

Prāv. Fritz Traugott Kristbergs
Svētvakarā, 2004. gada 24. decembrī
Sv. Jāņa baznīcā, Toronto